

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De eadem materia ex epistolis B. Pauli Apostoli 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

nibus corporis, per quas Christi persecutioni & passioni aliquo modo conformamini gaudete, in Domino patientiam conseruando, ac gratias DEO agendo, in quantum aduersa sunt animæ tam multipliciter expedientia.

Lucæ 1. Dominum Christum sanctificate, id est, sanctum esse cognoscite, operibusque monstrate in sanctitate & iustitiæ ei iugiter seruiendo in tordibus vestris:

Galat 6.

imò & in corporibus quoque, cum dicat Apostolus: Glorificate & portate DEVM in corpore vestro, Ex his accipi potest exhortatio copiosa ad populum, & elici, quàm indigni sint Christiani vocati, quicumque sunt malitiosi, dolosi & fraudulentissimi, simulators & callidi, inuidi & detractores, gulosi ac lubrici, discordes, crudeles, immisericordes, superbi, immites seu vindicatiui, impatientes, acediosi & inobedientes.

De eadem materia, ex epistolis Pauli Apostoli.

Artic. IIII.

Estote

DE VITA CHRISTIAN. 37

Stote imitatores Dei, sicut filij charissimi, & ambulate in dilectione, sicut & CHRISTVS dilexit nos, Docuit vas electionis sanctus Paulus Apostolus vniuersos credentes, vt in primis corpus spiritui subdant, sensualitem rationi, concupiscentias carnales, omnesque motus passionum, & sensitiui appetitus affectiones refrænando ac moderando per rectæ rationis iudicium, secundum diuinæ legis tenorem, Hinc ad Ro. loquitur: nō regnet peccatum in vestro mortali corpore, vt obediatis concupiscentijs eius: neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed arma iustitiæ Deo. Sicut enim exhibuistis mēbra vestra seruire immunditiæ, & iniquitati ad iniquitatem: ita nunc, exhibete membra vestra seruire iustitiæ in sanctificationem. Qui autē in carne sunt. id est, carnaliter viuunt, rebus carnalibus ac sensibilib⁹ magis, quàm diuinis ac spiritualibus inhærendo, Deo placere non possunt, quandiu huiusmodi sunt. Ideo addit: Debitores sumus nō carni, vt secundum carnem viuamus qui enim secundum carnem vixeritis,

Rom. 6.

Roman, 8.

b 6

morie-

moriemini: morte culpæ in præfenti,
 & morte infernalis miserix in futuro.
 Si autem spiritu facta carnis mortifi-
 caueritis, viuetis vita gratix in præ-
 fenti, & vita gloriæ in futuro: Deniq;
 corpora sic gubernare, refrænando ea
 ab actibus vitiosis. ac virtuosis occu-
 pandò operibus, est ea Deo offerre in
 sacrificium salutare. Ad quod hortans
 Apostolus: Obsecro, inquit, per misericordiam Dei, vt exhibeatis corpora
 vestra hostiam viuentē, sanctam, Deo
 placentem. De hoc multa scribit ad
 Galat. Spiritu, inquit, ambulate, &
 desideria carnis non perficietis. Atque
 Col. 3. ad Coloss, Mortificate membra vestra,
 quæ sunt super terram, id est, membro-
 rum abusum vitate. In alijs quoque
 pluribus locis. At verò per opera exte-
 riora virtuosa, non solùm intelligēda
 sunt actus, qui directè, seu immediatè
 à virtutibus eliciuntur, ex suo genere
 aut specie boni sunt, vt debita soluere,
 eleemosynas dare, opera misericor-
 diæ & pœnitentiæ facere, sacrificia
 immolare, ex deuotione peregrinari
 sed etiam opera mechanica, & ex se
 indifferentia, ex charitatis imperio fa-
 cta, ad debitum, bonū, ac laudabilem
 finem

Roman. 12.

Galat. 5.

Col. 3.

DE VITA CHRISTIAN. 37

finem relata. Charitas quippe est virtus dignissima, cuius est cæteras virtutes ad proprios actus mouere & excitare. Nec aliquid est meritorium coram Deo, nisi fiat ex charitate. Dum ergo manualia, exteriora & mechanica opera fiunt cum discretionem ex imperio charitatis ad Dei gloriam & honorem, & propter eius obsequium propriamque salutem, tunc & ipsa sunt virtuosa. Si. n. debeat homo seruire Deo, ac promereri gratiam & salutem, oportet vt viuat: & ad viuendum necesse est, necessaria victui habere, ad quæ habenda, necesse operari, & manualia exercere, negociari, mercari, arare. Insuper ad virtutes morales passionum reformatrices, & ad conuersationem mutuam pacificam, concordem, quietam, frequenter & copiosissimè hortatur Apostolus cunctos fideles, ad Ephes. loquens: Estote inuicem benigni, misericordes, donantes inuicem, sicut & Deus in Christo donauit vobis. Et rursus apertius monens ad conuersationem nomine Christiano condignam, omnibus Christi fidei necessariam: Obsecro, ait, vos in domino, vt dignè ambuletis Deo vocatiõe, qua vocati estis, cum om-

Directio cordis bona in operibus mechanicis habenda.

Ephes. 5.

Ephes. 4.

b 7 ni

ni humilitate & mansuetudine, cum patientia supportantes inuicem in charitate, solliciti seruare vnitatē spiritus in vinculo pacis. Hinc quoque ad Colossens. Induite, inquit, vos sicut electi Dei, viscera misericordię, benignitatem, humilitatē, modestiā, patientiam, supportantes inuicem, & donantes, id est, ignoscentes vobismetipsis, si quis aduersus aliquem habet querelā. Amplius ad præcauendum & detestandum vitia virtutibus istis contraria, seriosè & sepè hortatur vniuersos fideles. Et quia Romani erant multum carnales, superbi, ambitiosi ac temerè iudicantes, ideo in epistola ad Romanos seruenter instigat ad abominandū hæc vitia, vtpote temeraria, incauta & vsurpata iudicia, ac vitia carnis, elationē & gloriā vanam. Ait equidē: Inexcusabilis es o homo omnis qui iudicas. In quo enim alium iudicas, te ipsum condemnas. Existimas quia tu effugies iudicium Dei? Rursus in eadem epistola: Tu quid iudicas fratrem tuū, aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabim⁹ ante tribunal Christi, & vnusquisq; pro se rationē reddet Deo. Nō ergo ampli⁹
inuicem

Rom 5.

Roma. 14.

DE VITA CHRISTIAN. 39

inuicem iudicemus, sed hoc iudicate
magis, ne ponatis offendiculum fratri
aut scandalum. Contra superbiã quo-
que exhortans: Noli, inquit altum sa-
pere, id est, te ipsũ extollere & magnũ
putare: sed time. Nolite esse prudentes *Roma. 12.*
apud vosmetipsos, id est, in oculis pro-
prijs. Etenim dicentes se sapientes esse,
stulti facti sunt. *Roma. 1.*
Quidam demum Co-
rinthiorum inter se erant contentiosi,
ideo scripsit eis: Cũ sit inter vos zelus
1. *Cor. 3.*
& contentio, nõne carnales estis, &
secundum hominem ambulatis? Un-
1. *Cor. 13.*
de denuò protestatur: Si quis vide-
tur contentiosus esse, nos talem con-
suetudinem non habemus, neque Ec-
clesia Dei. Talibus loquitur etiam ad
Galatas: Quod si inuicem mordetis &
comeditis, videte, ne ab inuicem con-
1. *Galat. 5.*
summamini. Et sequenti ibi capi-
1. *Galat. 6.*
te: Non efficiamur inanis gloriæ cu-
pidi, inuicem prouocantes, inuicem
inidentes. Si quis existimat se aliquid
esse, cùm nihil sit, ipse se seducit. Hoc
est quod ad Philippenses inducit: Ni-
1. *Phil. 2.*
hil agatis per contentionem, neque
per inanem gloriam: sed per humili-
tatem superiores sibi inuicẽ arbitran-
tes, non quæ sua sunt singuli confide-
rantes,

rantes, id est, nō solū ea quæ ad proprium spectant commodum & profectum, sed quæ aliorum, id est, etiam proximorum profectum & commodū pensantes, & procurantes pro posse, loco & tempore opportuno. Hinc ait & alibi: Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat. Omnis amaritudo, & ira, & indignatio & clamor tollatur à vobis.

Ephe. 4.

Præterea cū vnusquisque teneatur proximorum scandala euitare, imō & ipsos adificare, idcirco ad mutuam exemplaritatem multoties vniuersos hortatur, dicendo: Ne ponatis offendiculū fratri aut scandalū. Itaq; quæ pacis sunt sectemur: & quæ ædificationis sunt, inuicem custodiamus. Noli illum perdere, pro quo Christus mortuus est. Peccantes in fratres, & percutientes conscientiam ipsorum infirmam, in Christum peccatis. Propterea si esca scādalizat fratrem meū,

Roman. 12. non manducabo carnes in æternum, ne fratrem meum scandalizem. Prouidemus bona non solū corā Deo, sed & coram omnibus hominibus. Insuper cunctos Christifideles ad obediendum suis superioribus in his
quæ

H. DE VITA CHRISTIAN. 41

quæ illorum autoritatem cathedram-
que concernunt, hortatur docendo: *Rom. 15.*
Omnis anima potestatibus sublimio-
ribus subdita sit. Et de hoc scribit dif- *2. Theſal. 5.*
fusè ad Romanos. Et prima ad Theſſ. *Hebræ. 13.*
& ad Hebræos.

Ad resistendum etiam omni ten-
tationi viriliter hortatur cunctos fre-
quenter. Nempe ad resistendum tenta-
tioni, quæ est ex carne, admonet in
verbis præ habitis & alijs, quibus docet
concupiscentijs esse renitendū, & car- *1. Cor. 9.*
nem in seruitutem spiritus redigendā, *Ephes. 4.*
ac veterem hominem exuendum. Ad *Rom. 12.*

resistendum autem tentationibus
mundi, hortatur: Nolite, inquit,
cōformari huic seculo. Potissimè ve-
rò instigat ad reluctandum tentamen-
tis inuisibilium hostium, dicens: *Ephes. 6.*

Confortamini in Domino, & in potentia
virtutis eius. Induite armaturam Dei,
vt possitis stare aduersus insidias dia-
boli. Quoniam non est nobis collu-
ctatio aduersus carnem & sanguinē,
supple, tantūm, sed principaliter, ad-
uersus principes & potestates, contra
spiritualia nequitiae in cœlestibus. Et
de hoc plura conscribit ad Ephesios, *2. Tim. 2.*
& alibi: Non, inquit, coronabitur, *Ephes. 4.*
nisi

nisi qui legitimè certauerit. Nolit^e
 locum dare diabolo. Et multa si-
 milia. Ecce ista ad omnem pertinent
 Christianum, atque ex verbis istis for-
 manda est feruens & discreta correp-
 tio eorum, qui contra hæc agunt, &
 quòd vehementer distēt à via salutis,
 à qua vtrique tanto plus distant, quāto
 ab horum adimplerione magis de-
 ficiunt. Postremo, quāam timoratum
 spiritualiterque sollicitum esse oportet
 quemlibet fidelem coram Deo,
 docet idem Apostolus: Cum metu, in-
 quiēs, timore & tremore vestram sa-
 lutem operamini. Et rursus: Seruiam⁹
 Deo cum metu & reuerentia. Etenim
 Deus noster ignis consumens est. Itē-
 que: Horrendum est incidere in ma-
 nus Dei viuentis. Nempe cūm neces-
 se sit, quemlibet hominem ratione v-
 tentem, in æternum saluari, aut æter-
 naliter condemnari, quis poterit satis
 vereri? Docet demum Apostolus, vt
 cuncta quæ agimus, ad salubrem ac
 debitum finem referamus ac ordi-
 nemus, dicendo: Siue manducatis, si-
 ue bibitis, omnia in gloriam Dei fa-
 cite. Et denuò: Omne ait, quodcunque
 facitis in verbo aut opere, omnia in
 nomine

*Phil. 2.**Hebr. 12.**H. br. 10.**1. Cor. 10.**Coll. 3.*

H. DE VITA CHRISTIAN. 43

nomine Domini nostri Iesu Christi agite, gratias agentes Deo patri per ipsum. Ad hunc saluberrimum finem, videlicet Dei honorem & gloriã propriamque salutem, quę est eterna fructiva ac beatifica visio Dei, debet quilibet Christianus ad minus semel in die, præsertim in diei exordio, totam suam conversationem actualiter ordinare. Estque valde conueniens, vt omni die agat hoc sæpè. Verùm cogitationes, locutiones & actiones culpabiles, omissiones quoque bonorum, non sunt ordinabiles ad hunc finem.

De eadem materia ex Euangelio, Articuli. V.

Enit Ioannes Baptista prædicans in deserto Iudeæ, dicens: Pœnitentiam agite: appropinquauit enim regnum cœlorum. Hoc idem fuit exordium prædicationis Christi. Apud Marcum quoque narratur: Venit IESVS in Galilæam, prædicans Euangelium Regni Dei, & dicens: Quoniam impletum est tempus, & appropinquauit regnum Dei: Pœnitimini, & credite Euangelio. Denique ratio-

Matt. 3.

Marci. 1.